

23
3, 131.
Q. D. B. V.

DE

1768 4378

CONTRACTIBVS EXTRAIVDICIALIBVS
MVLIERVM INNVPTARVM
IN IMMOBILIBVS SINE CVRATORE SEXVS
VALIDIS

~~~~~  
PRAESIDE

CHRISTIANO GOTTLIEB HOMMELIO D.

TIT. DE VERB. SIGNIF. ET REG. IVR. PROF. PVBL.

ET FACVLT. IVRID. ASSESSORE

IN AVDITORIO MAIORI

D. VI. APRIL. A. R. S. CIOCCCLXVIII

DISPVTABIT

IOANNES GOTTLIEB HOFFSCHNEIDER

D A H M E N S I S.

~~~~~  
VITEMBERGAE

LITTERIS CAROLI CHRISTIANI DÜRRII

ACADEMIAE A TYPIIS.

INSTITUTIONS

OF THE

UNIVERSITY OF

LEIPZIG

LIBRARY

OF

THE

UNIVERSITY

OF

LEIPZIG

§. I.

 Innuptas foeminas maiorenes in antiqua Germania custodiae atque curae vel parentum, vel agnatorum, vel affinium, ut vxores maritorum, subiectas fuisse, non modo LL. LONGOBARDORVM,^{a)} ALMANNORVM,^{b)} sed et praesertim FRISIONVM et SAXONVM satis edocent. Ita enim disponit LEX FRISIONVM Tit. IX. §. II. c) *Si liberam foeminam extra voluntatem*

A 2

parentum

^{a)} Libr. II. Tit. X. §. I. Corp. I. Germ. Edit. GEORG. p. 982.

^{b)} Tit. LIV. §. 2. cit. Edit. p. 219.

^{c)} conf. GAERTNER ad h. l. p. 58.

parentum eius, vel eorum, qui potestatem eius habent, uxorem duxerit, componat TUTORI eius solid. XX. id est denarios LX. et SAXONVM Tit. VII. §. 2.^d) Qui mortuus viduam reliquerit, TUTELAM eius, filius, quem ex alia uxore habuit, accipiat. Si is forte defuerit, frater idem defuncti: Si frater non fuerit, proximus paterni generis eius consanguineus. Quae communis vero consuetudo sicut in aliis prouinciis Germaniae sequioribus temporibus penitus in exilium acta, ita in Saxonia nostra Superiori intra iustos est coercita cancellos. Longe enim a vero aberrat EISENHARTVS^e) sibi persuadens, in Saxonia Super. inuuptam sine curatore sexus extrajudicialiter nil valide peragere, et prouerbium: eine Jungfer stehet vor einen Mann, vsu destitui. In rebus mobilibus illis certe plenissimam contrahendi facultatem tribuunt, easque a cura liberant iura tam communia,^f) quam electoralia. ^g) Sed quae pote-

^d) conf. IDEM ad h. l. p. 69. seqq.

^e) in Grundsätzen der deutsch. Rechte, in Sprichwörtern Sect. II. c. 7. par. 4.

^f) IUS PROV. SAX. Lib. I. art. 45.

^g) CONST. EL. 15. P. II. MANDAT. REG. d. anno 1722.

potestas contrahendi iis in immobilibus extra iudicium absque curatore competat, DD. non conueniunt. Quam speciem nostra attentione eo magis censemus dignam, quo frequentiora in foro praesertim ideo sunt litigia, et sententiae, quae defenduntur, lubrico interdum nituntur fundamento.

§. 2.

Liberrimam de rebus immobilibus extraiudicialiter disponendi, contrahendique foeminis solutis dat facultatem IVS PROV. SAX. Lib. I. art. 45. verbis: *Mägde aber, oder unbedinnte Weiber, mögen wohl verkaufen ihr eigen, ohn ihres Vormunden Urlaub.* Cui adstipulatur IVS ALAMANNICVM cap. 307. EDIT. BERGER. pag. 118. verb. *Magd und Frauen, die nicht Ehemann haben, die werden ihr Gut wohl an ohn ihr Vormunden.* Laudatum textum Iuris Sax. de rerum immobilium dispositione praecipue disserere, indicat vocabulum *eigen*, quod saepe eodem iure opponitur mobilibus *fahrend*, ut inter alia ex IVRE PROV. SAX. Lib. I. art. 31. constat. ^{h)}

A 3

Nec

^{h)} conf. SCHILTER in Praxi Iur. Rom. in For. Germ. Exerc. XXXVII. §. 243. EXC. WIESAND in Lex. Iur. sub voc. *Eigen*.

Nec vsus huic dispositioni in Saxonia denegatur, cum teste BERGERO ¹⁾ in terris lineae Ernestinae innuptae sine discrimine obiecti omnia negotia extrajudicialia sine curatore peragent.

§. 3.

Ab hac in rebus immobilibus contrahendi libertate IVS SAX. ELECT. in Const. XV. Part. II. verb. *ausgeschloßen die unbeweglichen Güter*, recedit, viram vero abrogatio, an derogatio legis sit statuenda, quaestio est altioris indaginis. Compluribus verba CONST. EL. cit. tam clara sunt visa, vt qualescunque contractus innuptarum circa res immobiles sine curatore extra iudicium celebratos pro inualidis pronunciare ne dubitent. Sed quominus in eorum sententiam pedibus eamus, nos impedit dictum CELSI in L. 24. π. de LL. *Inciuite est, inquit, nisi tota lege perspecta, vna aliqua particula eius proposita iudicare et respondere.* Quodsi enim contractus, quos innupta in mobilibus sine curatore secundum CONST. EL. cit. celebrare possit, paulo accuratius ponderamus,

¹⁾ in Oec. Iur. L. I. Tit. IV. Th. VI. n. 2. add. HORN in Resp. XXV. Clas. XVI. REYER Delinat. Iur. Germ. Lib. III. c. IV. S. 44.

deramus, animumque praesertim, ad verba *zuthun*, *vergeben*, *kaufen* und *verkaufen* attendimus, eos esse titulos, vel ad transferendum et acquirendum dominium, vel aliud ius in re habiles, animaduertimus. Cum nunc iure laudato in rebus immobilibus secus sit, quis est, qui non videat, quod solutis sine curatore ita in iis contrahere non liceat, ut exinde dominium, aut aliud ius in re transferatur, aut adipiscamur. Contra cum de contractibus ad haec iura inhabilibus intuitu mobilium non disponatur, et prohibitio ratione immobilium ad eos extendi non possit, ut sic nil obstet, quominus, in his contractibus ius in re non translatiuis, iuri Sax. communi ulterius inhaereamus. Nec aliud ex *MANDAT. ELECT. de ao. 1722.* colligi potest, cum enim innuptis de rebus mobilibus denuo alienandi et acquirendi potestas sit concessa, quod *VOX GEBÄHREN* maxime indicat, exinde sequitur, ut talis facultas sine curatore in rebus immobilibus solutis nondum sit indulta, et hinc alienationum immobilium absque curatoris consensu adhuc interdita sit, id vero ad alios contractus diuersae indolis, et in quos

quos nullum ius in re deducitur, extendi non possit. ^{*)}
 Quibus et optime IVS LVBECENSE, Lib. I. Tit. X. art. I.
 verb. Es mag keine Frau ihr Gut verkaufen, noch versehen,
 ohn ihrer Vormunden Bollwort, Wissen und Willen, cura-
 toris consensum ad alienationem et oppignorationem restrin-
 gens, ¹⁾ conuenit. Quem etiam fugit, praestare, curam se-
 xus

^{*)} Quo argumento et vitur, dum nostram sententiam quasi in
 transitu tuetur ILL. B. BASTINELLER in Disp. de negotiis, quae
 a muliere sine curatore in Sax. expediri possunt, Thes. XIX.

¹⁾ Idem fere approbare videtur L. LONGOB. Lib. II. Tit. 10. de mu-
 liere ita disponens: *Nec aliquid de rebus mobilibus aut immobi-*
libus, sine voluntate ipsius, in cuius MVNDIO fuerint, habent po-
testatem alienandi aut donandi. Et valde probabile, eiusmodi in-
 nuptiarum contractus, de quibus infra §. 5. adhuc dicitur, iure
 Germanico antiquo apud eos populos, qui ignorarunt usufructua-
 riam tutelam, non adhibito curatore sine nullitate fuisse celebratos.
 Non enim existimandum est cum BEYERO Delin. I. Germ. Lib. III.
 cap. X. §. 4. et GAERTNERO ad LL. Sax. p. 75. quod omnis adul-
 tarum foeminarum praesertim innuptiarum tutela vbique fuerit
 usufructuaria. Tantum pretium nuptiale et multa pro rapta,
 stuprata, vel occisa muliere ex L. SAX. Tit. VII. §. 3. et L. FRIS.
 Tit. IX. §. 9. et II. et L. LONGOB. Lib. II. Tit. II. §. 2 seqq. tutori-
 bus cedebat. In iure Sueuico vero ex mulierum bonis tutores frus-
 ctus aliquo modo percepisse, patet ex SPECULO SVEV. Art. CCLXXXVI.
 pr. verb. Pflieg Nuzz, secundum Edit. BERGER. p. 71. licet aliae edi-
 tiones in lectione variant. conf. HEINEC, El. Iur. Germ. L. I. §. 359.

xus penitus abrogari, ordines Saxoniae illustres in comitiis anno 1699. institutis, non modo perspectis rationibus, multiplicibusque incommodis, quae inde oriuntur, cognovisse ^{m)} sed et recentiores, ⁿ⁾ cum sumtuosa sit, ut flebile adiutorium, atque miserabile auxilium merito declarasse, ut sic in necessitate curatoris sexus restrictivam adhibere interpretationem, ex desiderio Saxonum non iniquum habeatur. Notam interpretationem, ubi quosdam contractus in re immobili sine curatore sexus initos validos declaramus nec improbat *IULIANVS* in L. 12. π . de rebus dub. *Quoties ambigua oratio est, commodissimum est, id accipi, quo res, de qua agitur, magis valeat, quam pereat.*

§. 4.

Quae cum ita sint, foeminam innuptam sine curatore in re immobili nil quicquam agere posse, quo dominium, siue directo id fiat, siue per consequentiam, aut aliud ius in re, ut hypothecam, servitutem, ius ususfructus et sic porro

B

trans-

^{m)} BERGER in Elect. Discept. For. Tit. VIII. Obs. I. n. 2. pag. 288.

ⁿ⁾ a LEXSER ad π . Spec. 350. med. 2.

transferatur, aut acquiratur, existimamus, ideoque venditionem fundi a foemina Saxonica sine curatoris consensu, tametsi iudicialiter confirmata sit, si inde non facta fuit locupletior, non subsistere, sed viam ad Vindicationem patere, recte pronunciat BERGER. ^o) Porro, sicut pecunia a pupillo solo data, damno creditoris perit, ita rei immobilis sine curatore sexus alienatae periculum, non mulier, sed emtor fert ^p). Proinde eiusmodi foeminae, si immobilem rem emit sine curatore, ad repetendum pretium saepe datur conditio indebiti. Sic in pactis dotalibus dos aestimata rerum immobilium ab ea constitui ^q), et bona immobilia hereditaria, aut alia communia sine curatore diuidi ^r) nequeunt. Nec extrajudicialis immobilium oppignoratio ita pro mutuo valebit ^s), excipiunt tantum DD. mercatricem, si creditoribus

^o) in Responf. Iur. L. Part. II.

^p) CARPZ. Iurisprud. For. II. Const. XV. Def. 35. add. MEVIUS ad Ius Lubec. Lib. I. Tit. X. art. 3. n. 43.

^q) CARPZ. l. c. Def. XI. et P. II. Const. XLIII. Def. 9. ILL. HOMMELIUS in Rhaps. Obs. XXV.

^r) MEVIUS ad Ius Lubec. L. I. Tit. X. Art. III. n. 14.

^s) CARPZ. l. c. Def. IV. MOLLER ad cit. Const. Elect. XV. P. II. N. 97.

bus suis pro mercibus emtis, vel pecunia ad emtionem mercium accepta in immobilibus hypothecam constitueret[†]).

§. 5.

Contra cum in locatione conductione nec dominium, nec vera ciuilibus possessio, nec aliud ius in re in alterum transferatur nec acquiratur^ⁿ), foeminae solutae praedia sine curatore sexus valide locare atque conducere possunt^{*)}. Idemque in relocatione^ⁿ), sublocatione, et si conductorem ante tempus, cum ipsa re indigeant, aut, matrimonio soluto, ex fundo dotali^ⁿ), implorato auxilio iudicis expellere velint, obtinere putamus. Nec est, vt dicas, in locatione

B 2

con-

[†]) BERLICH. P. II. Concl. 17. n. 92. BERGER Oec. Iur. L. I. Tit. IV. Th. VI. n. 4. Dissentit MOLLER l. c. n. 83. Interim vide RICCIUM in Spicilegio Iur. Germ. Lib. I. Tit. XXVII. p. 629.

^ⁿ) L. 39. et 60. §. I. ꝛ. Locati. L. 9. II. de Rei Vind. L. 39. §. I. ꝛ. de acq. vel amit. hered. LAVTERBACH Coll. Pand. tit. Locati §. 17. et 74.

^ⁿ) Dissentit ILL. HOMMELIUS in Rhapsod. Obf. XVII. Foeminas sine curatore neque locare neque conducere habitationes.

^ⁿ) A nobis hic quoque recedit BERGER. in Oec. Iur. Lib. III. Tit. V. Th. XX. n. 3. et in Respons. Iur. XIX. Libr. II.

^ⁿ) L. 25. §. fin. ꝛ. Soluta matrim.

conductione rerum immobilium usufructum tamen constitui et acquiri; quis enim est, qui ignoret, illum usufructum non esse formalem, sed in mera facultate re vrendi iure obligationis debita consistere. LL. accurate diuersitatem, cum usufructuario non ipsum ius usufructus, sed fructus mediante locatione et alias in alterum transferre permittunt^{aa)}, exponunt. Interim si eiusmodi contractus, in iudicio ad confirmationem exhibeatur, aut locatrix, vel conductrix in re immobili praeter ea hypothecam constituere, aut acquirere vellet, curatoris praesentia opus esse, et O. P. R. Tit. VIII. §. 3. et §. anteced. declarat. Ex eodem fundamento foeminae curatoris necessitatem remittimus, si res immobiles per depositum^{bb)}, commodatum, mandatum sibi concreditas accipere, aliisque ita committere velit. Ut omittam alias species, quas BERGER^{cc)} in ipsa alienatione rei immobilis sine curatore tamen valida, adducit.

^{aa)} arg. §. I. Inst. de Vfu et Habit. L. 66. π. de Iur. Dat.

^{bb)} Dissentit et hic BERGER in Occ. Iur. Lib. III. Tit. II. Th. XI. n. I.

^{cc)} in Occ. Iur. Lib. I. Tit. IV. Th. VI. n. 6. add. MEVIUS ad Ius Lubec. Lib. I. Tit. X. Art. III. n. 44.

ULB Halle

3

005 361 745

Q. D. B. V.

DE

3, 131. 23
1768 4378

CONTRACTIBVS EXTRAIVDICIALIBVS
MVLIERVM INNVPTARVM
IN IMMOBILIBVS SINE CVRATORE SEXVS
VALIDIS

PRAESIDE

CHRISTIANO GOTTLIEB HOMMELIO D.
TIT. DE VERB. SIGNIF. ET REG. IVR. PROF. PVBL.
ET FACVLT. IVRID. ASSESSORE

IN AVDITORIO MAIORI

D. VI. APRIL. A. R. S. CIODIOCCLXVIII

DISPVTABIT

IOANNES GOTTLIEB HOFFSCHNEIDER

DAHMENSIS.

VITEMBERGAE

LITTERIS CAROLI CHRISTIANI DÜRRII

ACADEMIAE ATYPIS.